

HUNNEGEM

1624 - 1974

Speciaal nummer van het Oud-leerlingentijdschrift

Jaargang 1975

ACADEMISCHE ZITTING JUBILEUM 350 JAAR HUNNEGEM

ZONDAG 30 JUNI 1974.

Welkomstwoord door Eerwaarde Heer D. Gabriël, Directeur van de kloostergemeenschap van Hunnegem.

Na deze mooie uitvoering door enkele leerlingen van de middelbare school onder leiding van muziekleraar de Heer De Geeter, wil ik in naam van de kloostergemeenschap van Hunnegem, een welgemeend welkom zeggen tot alle aanwezigen.

Eerst aan Monseigneur de Kesel, hulpbisschop en vertegenwoordiger van Monseigneur de Bisschop, die samen met Mijnheer de Deken van de stad de geestelijke overheid vertegenwoordigt. Oprecht welkom aan Mevrouw De Backer, Minister van Nederlandse Cultuur, die door haar aanwezigheid waardering toont voor het hier gepresteerde werk.

Verder ook aan de Heer Van Parijs, hoofdarchitect van de provincie. We begroeten ook de Heer Burgemeester, de Heren Schepenen en Gemeenteraadsleden van Geraardsbergen. Zij zijn de opvolgers van de magistraten die in 1624 toelating verleenden om dit klooster van de Benedictinessen op te richten.

Wij danken hen voor hun blijvende sympathie en ook voor de sympathie van de bevolking van de stad voor dit klooster.

Jubileum vieren is, meen ik, ook eens terugkijken naar wat vroeger gebeurde en het zijn dan de Benedictijnen : Prior Hoste van de Abdij van Steenbrugge, pater-architect Antoine Maes en Dom Justinus van Dendermonde die ons het verleden van dit klooster beter zullen leren kennen.

Pater Hoste door zijn boek « De geschiedenis van de Priorij Hunnegem » ; pater-architect Maes, en dat nu in samenwerking met de Heer Gustaaf Van den Berghe, als organisator van de tentoonstelling. Pater Maes is ook de architect-leider van de herstellingswerken in de kerk.

Directeur D. Gabriël verwelkomt de genodigden.
Van links naar rechts : Burgemeester Van Heuverswijn, Minister De Backer,
Monseigneur De Kesel, Moeder Piores, Hr. Van Parijs en Deken Vindevogel.

Pater Justinus zal door zijn diamontage alles nog meer kleur geven en wellicht een verbinding leggen tussen het verleden en het heden, want ik zegde : jubileum vieren is terugkijken naar het verleden, maar men moet ook vooruit zien, het is ook een opwekking om in de toekomst verder te werken en wij hopen allemaal dat Hunnegem met zijn kloosterlingen verder zal werken voor het godsdienstig welzijn van dat volk. Zij zijn door hun gebed, door hun offer, door hun werk in zekere zin de bewaaksters geweest van de stad. Zij werkten ook voor het onderwijs en de culturele vorming van de jeugd.

Ik wil nu het woord geven aan Prior Hošte, die ons zijn boek « De Priorij Hunnegem » zal voorstellen.

Het leerlingenkoor van Hunnegem onder leiding van Herman De Geeter.

In een zeer interessante toespraak en met passende Westvlaamse humor, stelde Dom Anselm HOSTE, prior van de Benedictijnerabdij van Steenbrugge, zijn boek voor « De Priorij Hunnegem te Geraardsbergen ». Hierin belichtte hij vooral in detail de drie topfiguren van Hunnegems verleden.

Zijne Excellentie de Minister van Nederlandse Cultuur,
Monseigneur de Hulpbisschop,
Mijnheer de Burgemeester,
Eerwaarde Zusters, Eerwaarde Heren,
Mevrouwen, Juffrouwen en Heren,

Humanisten uit de 16de eeuw hebben in sierlijk Latijn de lof gezongen van de stad Geraardsbergen. Ze noemen haar « uitgelezen goddelijke grond », « een heilzame tuin » en « een huis vol van lieve bekoorlijkheid ».

Enkele decennia later, komen in dit bekoorlijke huis twee vreemde vrouwen wonen uit Atrecht, en ze kiezen van deze wondere heilzame tuin nog het mooiste en oudste plekje uit : Hunnegem. Men schreef toen op de stichtingsoorkonde 1624.

Van bij de aankomst werden de twee Benedictinessen uit Atrecht — een Engelse en een Franse zuster — door de burgemeester van Geraardsbergen, Karel van Eeckhaute, vaderlijk verwelkomd. Nu, 350 jaar later, zullen deze zusters-stichteressen, vanuit de hemel, zeker niet verwonderd zijn dat de burgemeester van Geraardsbergen, Dr. Van Heuverswijn, even vaderlijk zijn sympathie betuigt voor de priorij en haar bewoonsters. Naar Mgr. de Hulpbisschop van Gent zullen zij met een eerbiedige achterdocht opzien, daar zij steeds afhankelijk waren van het Aartsbisdom Mechelen. En om de Minister van Nederlandse Cultuur zouden zij nog het meest ontsteld zijn. Toendertijd was alles in de taal van kardinaal Richelieu en was de tweede taal ongetwijfeld het Spaans van Spinola en Filips IV. Wij kunnen ons ook de verbazing voorstellen van de twee stichteressen over het feit dat hier geen monniken meer aanwezig zijn van de Sint-Adriaansabdij,

waaraan Hunnegem zoveel te danken heeft. Dat ook het begijnhof Sinte-Margriete en de in een oase van groen gelegen Cisterciënzerinnenabdij Beaupré onze 20ste eeuw niet hebben gehaald. Hun stille verbazing zal ongetwijfeld plaats maken voor dankbaarheid als zij op de huidige Moeder Piores de tekst toegepast zien die op een visitatiecharter van 1648 voorkomt : « De teghenwoordighe moeder heeft eenen goeden naeme door de gansche stadt dat sy goet ende vriendelyck is ende haer susters wel tracteert ». Dankbaarheid ook om Directeur Gabriël die op efficiënte wijze de taak op zich nam die eertijds door de abt van Sint-Adriaans vervuld werd. Zijn bijna 20 jaar directeurschap zal vele abten van Sint-Adriaan verbazen. Die hielden het immers niet zo lang uit.

In de geschiedenis zoals in het leven hebben de uiterlijke en stoffelijke omstandigheden wel belang, maar veel meer omvattend zijn de geestelijke invloeden : goedheid en zonde, smart en vreugde : zij bepalen de richting die de volgende generaties inslaan. Daarom kan men het verleden het veiligst benaderen wanneer men eenvoudigweg op zoek gaat naar de mens. En wie naar de geestelijke motieven in de mens luistert, raakt het hart dat de geschiedenis stuwt.

De geschiedenis van de Benedictinessen in de 17de eeuw wordt gedomineerd door abdis Florence de Werquignœul, uit een adellijk geslacht van Douai. Brachten de Cisterciënzerinnen in de 13de eeuw, door hun radikale beleving van Benedictus' regel, de Benedictinessen harde klappen toe door de flinkste meisjes naar zich toe te halen, dan is de situatie in de 17de eeuw net omgekeerd. De Cisterciënzerinnen blijken hun entoesiasme verloren te hebben en velen onder haar treden in bij de Benedictinessen. Zo wordt dit voorbeeld o.m. gevolgd door Florence de Werquignœul, die vanuit de abdij Flînes een Benedictinessenklooster sticht te Douai, en door Suzanne Bristel, die Beaupré te Grimminge verlaat, eerst voor Doornik, en later voor Hunnegem.

Florence de Werquignœul sticht met een ontzettende regelmaat kloosters voor Benedictinessen. Het initiatief daartoe wordt niet altijd door haarzelf genomen. Veelal zijn het abten die haar nederig vragen (*une fois n'est pas coutume*) zusters uit haar klooster te Douai af te staan aan de nieuwe stichtingen, die zowel in Frans-Vlaanderen als

in Vlaanderen zelf oprijzen : Atrecht, Namen, Brugge, worden kort na elkaar door haar novicen naar een bloeiend bestaan geleid.

Abdis de Werquignœul was werkelijk een charismatische figuur, die wijs en onverdroten het hooggespannen religieuze leven in haar tijd een krachtige stuwung gaf en Benedictus' zesde-eeuwse Regel vertaalde voor mensen van haar tijd. Een tijd die haar levensvreugde op doek gebracht zag door Rubens, en waarvan het mysterievolle geloofsleven door Rembrandt in aarzelend licht werd gepenseeld voor eeuwen en eeuwen. Eén zaak kan men Florence de Werquignœul moeilijk vergeven : zij droeg het Vlaamse volk niet in het hart. De zusters die zij uitzond naar Brugge b.v. werden door haar bijna als martelaressen vereerd. Zo onbarmhartig is het Brugse volk nu toch ook niet. De « Goedendag » was sinds drie eeuwen niet meer gebruikt, tenzij in de H. Bloedprocessie.

Welke zijn zo de pieken van Hunnegems monastiek bestaan ? Wie gaf de priorij haar vaste gelaatstrekken ? Het mag u niet verwonderen dat dit een man was — de Zusters hebben het zich nooit beklagd — een Benedictijn nog wel, in een tijd die vooral door de Jezuïten werd gedomineerd. Abt Gaspar Vincq van de Sint-Adriaansabdij was een goed man. Men kan zijn bovennatuurlijke goedheid zo veronderstellen als men leest dat hij in drie abdijen als abt gevraagd werd en het telkens aanvaardde. Hoewel het toen nog zó geen slechte tijd was voor abten, toch ging menige abt op de vlucht voor zijn weerspannige gemeente. Abt Vincq beleefde trouwens zo'n vreemd avontuur in de Sint-Pietersabdij te Gent.

Vermoedelijk vond hij zijn troost te Hunnegem. Hij kwam er vaak terug, gaf kostbare schilderijen en zilverwerk aan de priorij en bracht ook zijn familieleden er toe een deugdelijk legaat aan Hunnegem af te staan. Hij heeft de priorij doen ontstaan, als zijn oogappel bemind en als een kostbaar erfdeel toevertrouwd aan zijn opvolgers van de Sint-Adriaansabdij.

De grote figuur van Hunnegems prille monastieke begin was, na abt Vincq, de eerste prioeres Anne Scudamore. Met haar zuster was zij het Engeland van koningin Elisabeth I ontvlucht en kwam zij de grote

groep Engelse ballingen vervoegen te Douai. Normaal had zij Augustines moeten worden te Leuven in het St.-Ursulaklooster, samen met haar zus Mary. Doch de pelgrimage was voor Anne nog niet beëindigd. Als moniale te Douai (novice van Florence de Werquignœul), overste te Atrecht en stichteres van Hunnegem, voltooide zij hier haar pelgrimstocht op 27 juli 1634.

Anne was zeer verstandig, sprak vlot Latijn, Frans en Engels. Waar is der oudren fierheid nu gevaren? Van haar zijn drie geschreven meditaties bewaard en een klein aantal brieven, in een fijn en regelmatig geschrift. Over haar getuigt de kroniekschrijver Gerard Sacré: « Elle estoit fort belle ». Een appreciatie die men van een verstorven 17de-eeuwse monnik niet zo licht zou verwachten.

Priores Scudamore heeft Hunnegem waar kunnen maken. Armoede, onverdeeldheid van hart, gestrengheid waren zovele waarborgen voor een authentiek kloosterleven. Deze hoogstaande vrouw heeft naar evangelisch voorschrift gewoekerd met haar intellectuele en geestelijke gaven. De gouden eeuw van Hunnegem was begonnen. In 1654 sticht Hunnegem te Dendermonde, met de bedoeling daar een « Walsche schole te houden voor jonge dochterkens ». De Geraardbergse zuster Seraphine Cambier was er de eerste overste.

Toen de Franse Revolutie zoveel machtige abdijen voorgoed deed verdwijnen, kwam het nederige Hunnegem weer tot bloei. In 1816 werd de priorij heropgericht en kreeg men aan het hoofd een tweede Anne Scudamore: Reine Veranneman de Watervliet, afkomstig uit Brugge, en eens moniale van de nobele abdij Gellingen (Ghislenghien). Haar karakter wordt steeds beschreven als vriendelijk en verzoenend (zij was — zoals ik reeds zei — een Westvlaamse!). Haar rijke ervaring, haar vele relaties met de meest vooraanstaanden uit het volk, haar ongekunstelde interesse en daadwerkelijk hulpbetoon voor de armen te Geraardsbergen, houden haar gedachtenis nog blijvend in ere. Samen met Anne Scudamore en abt Vincq vormt zij een kostbaar drieluik, dat wij nu al te kort hebben aanschouwd en dat wij, noodgedwongen, schroomvol moeten sluiten.

Zo is Hunnegem gegroeid naar wat het nu nog is: een priorij van Benedictinessen met een wijd bekende school. Vanaf het begin hebben

de monialen een grote liefde geopenbaard voor het heiligdom van O.-L.-Vrouw van Hunnegem en voor de stad Geraardsbergen. Als ebbe en vloed kwamen ballingschap en gouden tijd, bittere armoede en warm menselijk geluk over de priorij. Maar doorheen de getijden van dagen en jaren bleef men zoeken naar Gods nabijheid, bleef men trouw aan het glooiende land van Aalst, trouw aan de oudste stadskern van Geraardsbergen, het romaanse Hunnegem, dat niet genoeg kan beveiligd en beschermd worden. De dienst aan de naaste werd steeds hoog gewaardeerd en concreet uitgewerkt in allerlei vormen van onderwijs, naar gelang tijd en omstandigheden het vereisten. De kracht van Hunnegem schuilt in haar diep geloof aan de verrezen Heer, en in de trouwe aanhankelijkheid aan de schutsvrouwe, de Onze-Lieve-Vrouwe van Hunnegem.

Hunnegem moge blijvend verwijzen naar de blijde, verlossende boodschap, dat God liefde is. In onderlinge genegenheid, in de liefde van mens tot mens, is God onzichtbaar aanwezig. Dat moge de krachtbron, die altijd wellende stroom, blijven voor de komende 350 jaren.

Anselm Hoste OSB

Minister R. De Backer opent de tentoonstelling.

Toespraak van Haar Excellentie de Minister van Nederlandse Cultuur Mevrouw Rika DE BACKER bij de opening van de tentoonstelling ter gelegenheid van het jubelfeest 350 jaar Hunnegem te Geraardsbergen, op zondag 30 juni 1974.

Monseigneur, Eerwaarde Moeder Prioeres en Zusters, Eerwaarde Heren, Mijnheer de Burgemeester, Dames en Heren,

Driehonderdvijftig jaar is een hele tijd.

Er zijn weinig wereldlijke instellingen die het zolang uithouden, dus dát alleen is reeds de moeite van het praten waard, maar er is méér. Ik zou bij deze gelegenheid mijn dankbaarheid willen uitdrukken tegenover de religieuzen voor hun werk voor het land en voor de kerk. De laatste jaren schijnt dé strijd in de wereld te bestaan tussen de techniek en de mens. Het wordt een ware wedloop en, pessimisten zoals de heren van de Club van Rome die zeggen : « De techniek zal het winnen en de wereld zal er aan ten onder gaan ». Optimisten, daarentegen, die denken : het menselijk verstand, maar niet alleen het menselijk verstand, het menselijk hart ook en de medemenselijkheid zullen het uiteindelijk winnen. Maar in deze strijd is het nodig dat men een punt heeft waar men zich bezinnen kan, waar men los van de praktische noden van deze tijd zich kan bezinnen over de toekomst van de wereld en zijn bevolking. En hierin spelen de religieuzen een bijzonder grote rol. De taak, trouwens, van de religieuzen in deze tijd is te uitgebreid om hierover uit te wijden, maar we zijn ervan overtuigd dat hun taak bijzonder essentieel is en steeds zal blijven en dat, alhoewel soms wel het tegendeel schijnt, zeker ook de nieuwe generatie, de jeugd, hiervan langzaamaan bewust wordt.

Maar, als iemand die de Nederlandse Cultuur onder haar bevoegdheid heeft, is het mij daarbij een grote eer te mogen danken voor het grote werk op cultureel gebied gedaan door de religieuze gemeenschappen en vooral dan door de Benedictijnen en de Benedictinessen, zoals men

daar juist reeds herhaaldelijk heeft gezegd : de Benedictijnen liggen aan de bakermat van onze beschaving.

Zij zijn het die, wanneer wij weer eens nieuwe voorvaderen kregen na de Kelten en de Gallo-Romeinen, tevens Germanen, onze voorvaderen uit het barbarendom hebben opgevist. Wij weten uit onze geschiedenisboekjes dat ze kwamen van uit Italië, van uit Britannië en ook van uit Ierland en dat zij zich met veel geduld en noeste ijver in het geweer stelden voor onze bevolking. Wat deden zij ? Zij legden moerassen droog, wordt er gezegd, zij voerden nieuwe teelten in en zij bevorderden de landbouw, maar zij stichtten ook bibliotheken en zieken- en gastenhuisen, ook leerden zij het volk lezen en schrijven. Zij leerden zelfs dé grote keizer van die tijd lezen en schrijven, maar daar zijn zij niet bijzonder erg in geslaagd, wanneer we althans kunnen geloven de documenten die wij daarvan over hebben. Maar, het werk dat bij de aanvang van onze beschaving door de Benedictijnen gedaan werd is enorm, maar het is niet alleen dat, bij de bewaring, bij de conservatie van onze cultuur is door de Benedictijnen en de Benedictinessen een bijzonder lange weg afgelegd. Wij zouden kunnen zeggen : er is benedictijnerwerk gedaan. Want wij zien dat — en ik denk dat het juist is het evenwicht dat schuilt in de Regel van Sint-Benedictus dat hen daartoe gebracht heeft — aan het evenwicht tussen, zoals reeds gezegd werd, het 'ora et labora'. Dit evenwicht gaf hen een bepaalde zin voor relativiteit die het hun mogelijk gemaakt heeft steeds bij elke generatie zich aan te passen, maar dit zonder het essentiële uit het oog te verliezen. En wanneer ik daar juist die prachtige gregoriaanse zangen hoorde, dacht ik terug aan onze jeugd, en één van onze schoonste herinneringen daaraan is de diensten en de completen op de Keizersberg, te Leuven.

Wel ik moet zeggen wanneer wij toen daarvan zo genoten, was dat een bewijs dat de Benedictijnen voor elke generatie alles weer nieuw maken en daarvoor zijn wij hen zeer dankbaar.

Mevrouw de Prioeres en Zeereerwaarde Zusters, als vrouw zou ik toch nog iets speciaals willen zeggen voor u, namelijk, wij leven in een periode van emancipatie en, ik zeg het eerlijk, ik sta daar volledig achter, maar, wij hebben zo de indruk dat in deze strijd voor vrijheid

het essentiële dreigt verloren te gaan, zodat wij door bepaalde zaken op te eisen en te verwerven in nieuwe slavernij vervallen.

Als wij dan kijken naar het verleden, dan zien wij dat ook daar geëmancipeerde vrouwen geweest zijn : in de Renaissance, in de middeleeuwen zelfs en in de moderne tijden. Ze waren juist geëmancipeerd door het feit dat ze zo los stonden van het materiële dat ze op een zeer bijzondere manier zich wisten immuun te verklaren en los te staan van alles wat misschien elke tijd eigen was. Ik zou u zeggen : ze hadden meer aandacht voor het zijn dan voor het hebben. En ik denk dat dat de essentie is, deze onbaatzuchtigheid, dit losstaan en dit niet gebonden zijn, maar dan niet een niet gebonden zijn in de zin van de stoïcijnen die zeggen : ja, het kan me allemaal niet schelen, maar een niet gebonden zijn dat een engagement inhoudt tegenover de wereld, een engagement tegenover de evenmens, een engagement tegenover de mensheid en de mensen, waar men zich volledig voor inzet, zonder gebonden te zijn aan de eigen werkelijkheid van elke dag.

U die zovele generaties meisjes reeds hebt opgevoed, en het nog zult doen, wel, ik denk dat u daar een bijzondere rol te vervullen hebt, namelijk, om een ring te leggen tussen de emancipatie en tussen de innerlijke vrijheid die daarmee moet gebonden zijn wanneer zij wil succes hebben.

Wij hopen dat u dit bijzonder mooie werk nog lange jaren en vele generaties moogt doen, want de toekomst heeft meer dan ooit daaraan nood.

En nu rest mij nog een vererende opdracht. Het schijnt dat ook een tentoonstelling, een soort retrospectieve van de geschiedenis van Hunnegem, hier te bekijken valt en ik heb dan ook de eer deze tentoonstelling voor geopend te verklaren.

De gelukwensen uitgesproken door Monseigneur de Kesel, Hulpbisschop van Gent, klonken hartelijk en samengevat kwam de inhoud ervan hier op neer :

« We hebben wellicht aan Arras veel te danken, maar langs Arras hebben wij zeker aan Hunnegem veel te danken. Daarom wil ik, namens Monseigneur de Bisschop, de jubilerende priorij van harte feliciteren en onze dankbaarheid uitdrukken voor het schone werk van de opvoeding dat ze hier met zoveel toewijding en met zoveel succes verricht hebben en voor hun aanwezigheid als religieuze gemeenschap hier in deze stad en in ons bisdom. Ik geloof dat ze zodanig met de stad verbonden is en met heel de geschiedenis ervan dat wij moeilijk Geraardsbergen kunnen vernoemen zonder aan Hunnegem te denken. Wij hopen dat Hunnegem zich verder uitbreidt en ontwikkelt en blijft in stand houden wat de traditie hier gedurende 350 jaren zo schoon heeft verwezenlijkt. »

KRONIEK VAN DE JUBILEUMVIERING

1624 — 1974

Het was een gedurfde onderneming voor de kloostergemeenschap van de Zusters Benedictinessen van Hunnegem, waar elk haar welgevulde dagtaak heeft, het 350-jarig bestaan van de Priorij te herdenken, met een dankbare terugblik op het verleden en het oog vol vertrouwen gericht op de toekomst.

De voorbereidende werkzaamheden, met geestdrift gepland door de prioeres Eerwaarde Moeder Agnes Torrekens, liepen niet altijd van een leien dakje, vooral de restauratie van het interieur van de kerk, maar door volharding kwam alles tenslotte terecht. Toen het klokje van het aloude kerkje van Hunnegem zijn jubelklanken uitgalmde, stond een vernieuwd Hunnegem klaar om feest te vieren, en zijn vele vrienden in een aangename atmosfeer te begroeten.

Zondag 30 juni 1974

Een plechtige hoogmis ging door in het mooi opgefrist Romaans kerkje en het « Te Deum laudamus » klonk dankbaar tot de Heer.

Na het Lof stond iedereen klaar voor de Academische zitting, die zou doorgaan in de met bloemen versierde feestzaal. Moeder Prioeres en Heer Directeur Gabriel begroetten de aankomende personaliteiten, o.a. Mgr. De Kesel, hulpbisschop van Gent, Mevr. Rika De Backer, minister van Nederlandse Cultuur, Z.E.H. Vindevogel, deken en Dr. A. Van Heuverswijn, burgemeester van Geraardsbergen, Kanunnik De Vos, visitator van de kloosters, Kanunnik Prof. P. vanden Berghe, Kanunnik J. Delmotte, dhr. Van Parijs, provinciaal vertegenwoordiger van Monumentenzorg, Prof. Dr. H. vanden Berghe, van de Leuvense Universiteit, en afgevaardigden van de Benedictijnerabdijen van Affligem, Dendermonde, Steenbrugge, en andere geestelijke en wereldlijke overheden.

Toen de prominenten in de zaal hun intrede deden klonk een jubellied, gezongen door het koor der leerlingen, onder leiding van muzikleraar Herman De Geeter. Na de inleidende begroeting door de Z.E.H. Directeur volgde een bondige fijne toespraak van D. Anselm Hoste, prior van Steenbrugge en auteur van het boek « De priorij Hunnegem te Geraardsbergen ». Na een keurig gezongen « Cantate Domino » door het koor der leerlingen, feliciteerde Mgr. De Kesel, namens Mgr. Van Peteghem, de jubilerende kloostergemeenschap, die zo nauw verbonden is met de geschiedenis van de stad Geraardsbergen, voor hun eeuwenlange geestelijke aanwezigheid en opvoedkundige taak bij de opleiding van zovele generaties meisjes.

In een kleurrijke dia-reeks met muzikale begeleiding volgde een levende evocatie van de boodschap die kerk en klooster van Hunnegem door de eeuwen heen aan ons volk hebben gebracht. Een fijne bijdrage van D. Justinus van Dendermonde.

Van onze sympatieke Minister van Nederlandse Cultuur mochten wij gerust een hartelijk officieel woordje verwachten. Hoe groot was evenwel de vreugde van de aanwezigen te mogen luisteren, niet alleen naar de woorden van lof voor de jubilerende priorij, maar vooral naar de boodschap van vertrouwen in de toekomst die zij ons gebracht heeft.

Mevrouw de Minister, vereerd deze viering te mogen bijwonen, nodigde iedereen uit tot een bezoek aan de tentoonstelling, die zij officieel voor geopend verklaarde. In het vroegere koor der zusters stonden de bezoekers even stil bij het zien van deze stijlvolle zaal waar afwisselend tentoongesteld waren : oude oorkonden, godsdienstige voorwerpen, publikaties over Hunnegem en Geraardsbergen, kunstambachtwerk van de vroegere kant- en borduurschool, waardevol meubilair en kunstvoorwerpen. De rondgang ging dan verder door het stemmige kerkje, waar zachte polyfonische muziek gonsde, naar het kloosterpand. Een vierkantig binnentuintje, oase van licht en rust, kloostergangen met kleurrijke glasramen der prioressen die sedert 1624 elkaar opgevolgd hebben, een eenvoudige kraaknette refter der zusters uitgevend op de boomgaard, een recreatie- en werkkamer met zicht op de ruime moestuin, de Denderboorden en de glooing van de heuvelachtige Buizemont.

Voorbij de rustieke ingang van het bureau van de prioeres, even door de oude slotdeur, komen wij in de eetzaal met monumentale schouw en de aanpalende speelzaal der leerlingen ; daar vinden alle genodigden elkaar terug in een gezellige, haast familiale atmosfeer, waar de erewijn wordt aangeboden en velen hun bewondering uitdrukten voor het Hunnegem... dat zij zo niet kenden.

6 juli 1974. Dag van het Boek.

De Priorij wou deze jubelviering niet laten voorbijgaan zonder een culturele bijdrage die zou aansluiten bij de Benedictijnse traditie. Aan Dom Anselm Hoste werd de taak opgedragen een kritische geschiedenis over Hunnegem vast te leggen. Deze opdracht wist de geleerde monnik met kennis en speurzin tot een goed einde te brengen. De drukkerij De Windroos uit Beernem zorgde voor een keurige uitgave.

De talrijke milde steuninschrijvers werden dan ook uitgenodigd op een voorbehouden dag waarop het boek zou voorgesteld en overhandigd worden. De feestzaal was aldus een tweede maal volgelopen met een select publiek. Directeur Gabriël verwelkomde de aanwezigen en verleende het woord aan de auteur van het boek « De Priorij Hunnegem te Geraardsbergen ». Door een korte maar fijnzinnige voorstelling van zijn werk wist Dom A. Hoste de sympathie te verwerven van een zeer aandachtig luisterend publiek. De Z. E. Moeder Prioeres dankte ontroerd al de vrienden van Hunnegem voor de blijken van genegenheid, en ook al de medewerkers die zich met toewijding ingezet hebben voor het wellukken van deze herdenking. Zij nodigde alle aanwezigen uit tot een bezoek aan de tentoonstelling, en daarna hun boek af te halen in de ontvangstzaal.

De Open-Deur dagen.

De kennismaking met Hunnegem was voor vele bezoekers een revelatie ; nooit had het oude slotklooster zijn geborgenheid prijsgegeven. Nu werden alle belangstellenden hartelijk ontvangen gedurende de maanden juli en augustus. Het onderwijzend personeel van onze school

ONTMOETING VAN SINT-BENEDICTUS EN TOTILA

Schilderij op doek. Vóór 1624.

Gesigneerd : *J.B. Saive fecit.*

Het doek is afkomstig uit de St. Adriaansabdij.

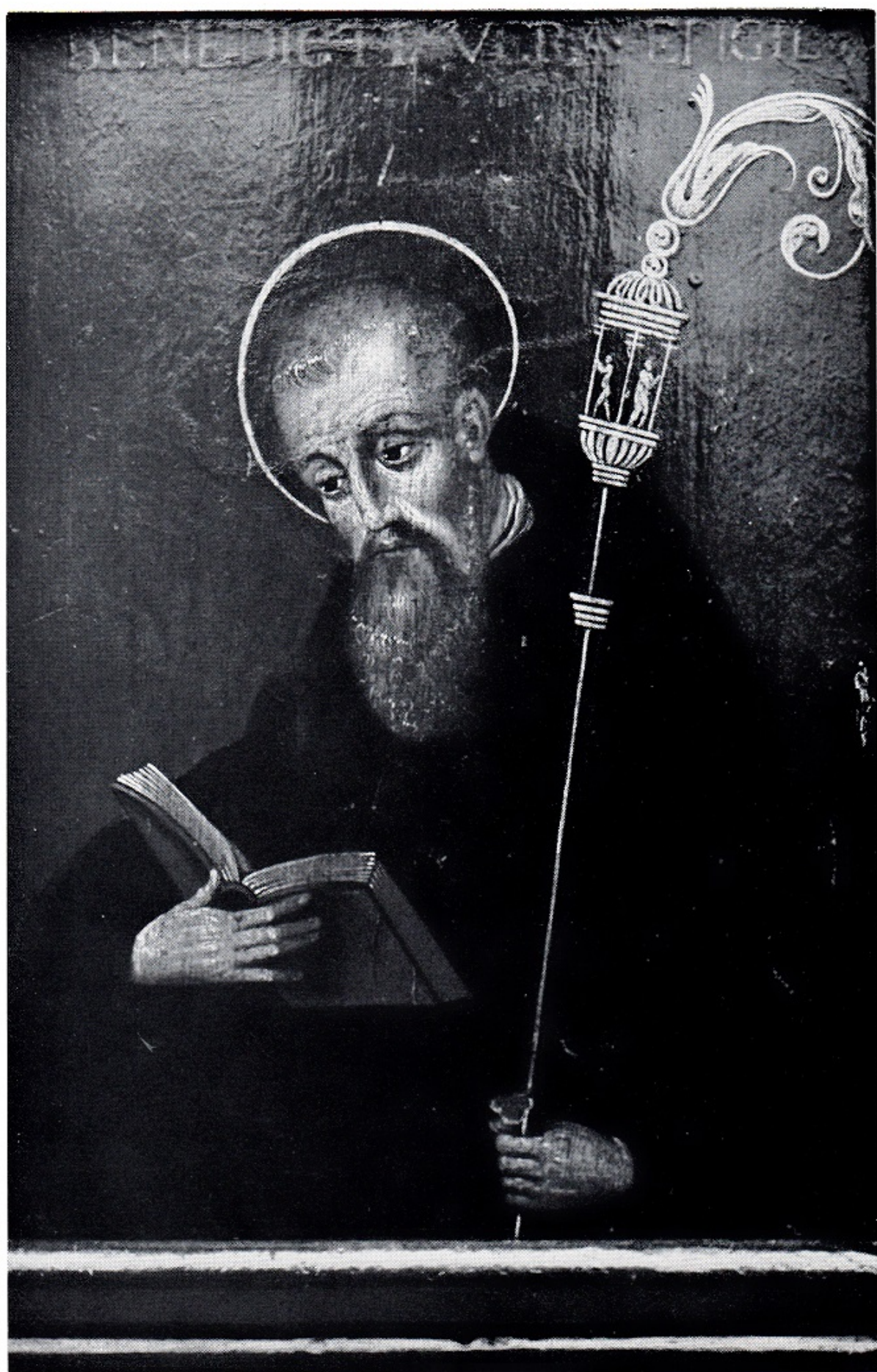
en enige bereidwillige heren zorgden voor de rondleiding. Sommige bezoekers hadden nooit over Hunnegem gehoord, anderen wisten niet dat het door de eeuwen heen zo dapper had standgehouden, en allen waren verbaasd dat het in zijn omheining zoveel innigheid en eenvoudige schoonheid had weten te bewaren. Zij zijn gekomen met honderden, ja ongeveer vijfduizend : de schoolgaande kinderen met hun ouders, de eerste week ; de oud-leerlingen met echtgenoot of verloofde ; groepen Benedictinessen uit Brugge, Luik, Loppem ; de Benedictijnen van Affligem, Dendermonde, Steenbrugge, Zevenkerke, betuigden hun broederlijke genegenheid ; afgevaardigden van diverse kloostergemeenschappen kwamen delen in onze vreugde.

Vele mensen uit de eigen streek, maar ook uit alle hoeken van het land en zelfs uit Nederland, Frankrijk en zelfs Vlaamse Canadezen met vakantie in het geboorteland, ontdekten Hunnegem. Ook de familieleden van de zusters lieten zich gelden, zodat het voor velen een blij wederzien geworden is.

Gulden Boek

In het Gulden Boek dat de oud-leerlinge en kunstenaar Mevrouw Mariette Smetryns met zoveel talent ontworpen had staan de vele namen vermeld en bewaard voor het nageslacht, met de algemene wens : Dat de kloostergemeenschap van Hunnegem nog vele jaren moge bewaard blijven tot grotere eer van God en tot het heil van ons volk.

G. vanden Berghe

SINT-BENEDICTUS
Olieverfschilderij op paneel. Ca. 1670.

SAINT-BENOÎT-SUR-LOIRE

Boven het landschap van Val-de-Loire verheft zich de toren, omringd van blauwe daken, van de kerk van Sint-Benediktus.

Hier stond eens de machtige abdij, centrum van godsdienstig leven, kunst en cultuur, die het lichaam bewaarde van de patriarch der monniken van het Westen.

Het land van Fleury, aldus was de oude naam van Saint-Benoît-sur-Loire, biedt geen schilderachtige panorama's, maar ademt een rust en een schoonheid van licht uit die de geest oproept van Sint-Benediktus. En de basiliek waaromheen generaties van kloosterlingen gebeden en gewerkt hebben ligt dicht bij de Loire omkranst door bundeltjes groen. Volgens de historici zou zich hier de « omphalos » van Gallië bevonden hebben, de heilige plaats waar de druïden hun jaarlijkse bijeenkomst hielden.

Aan de oorsprong van de abdij ligt een zekere Leodobod, abt van Saint-Aignan bij Orleans, die vruchteloos de benediktijnerregel in zijn abdij had willen invoeren ; hij stichtte een nieuw klooster te Fleury in 651. De H. Hommolus, zijn opvolger, vernam dat op de verwoeste Monte Cassino het lichaam van Sint-Benediktus en dat van zijn zuster Scholastica verwaarloosd lagen. Hij zond een monnik Aigulfus met de opdracht deze over te brengen naar Fleury, hetgeen in 672 gelukte. Zulks bracht een grote toeloop van volk en de latijnse scholen werden vermaard door de vooraanstaande geestelijke en wereldlijke mannen die er hun opleiding genoten hadden. In 1067 verrees de eerste grote romaanse kerk, krypte en koor werden in 1108 gewijd.

Bloei, heropbloei, vervolging en verwoesting waren door de eeuwen heen haar lot, doch in 1840 ving de restauratie aan en in 1864 betrokken de benediktijnen van La-Pierre-qui-Vire er enige gebouwen. Nauwelijks in heropleving werden ze in 1900 verjaagd door de wet op de congregaties, doch ze zijn er teruggekeerd en hebben er een nieuw klooster opgericht. Merkwaardige puinen en kunstwerken van de eerste stichting worden zorgvuldig bewaard en de basiliek verwierf door noeste arbeid de nodige herstellingen, zodat haar eenwenoude luister opnieuw over de landouwen van Val-de-Loire uitstraalt.

De benediktijnerstichtingen over de hele wereld voelen zich nog steeds met Saint-Benoît-sur-Loire, waar hun geestelijke vader rust, verbonden.

G. v.d. B.

GEBEDSINTENTIES VAN EEN BENEDIKTINES TE HUNNEGEM IN 1790.

In het archief te Hunnegem zijn op een los blad papier, formaat 10,5 x 17,7 cm, gebedsintenties neergeschreven door een verder onbekende zuster uit de communiteit van Hunnegem. Het archiefstuk is gedateerd : 3 maart 1790. Uit de tekst blijkt hoe de zuster vijf personen aan de Heer wil aanbevelen, en verder zeven abdijsgemeenschappen met haar gebed wil begunstigen. De twee personen voor wie zij het meest bidt zijn haar biechtvader en haar prioeres. Dit keer is de biechtvader dus werkelijk niet benadeeld. Wat de abdijen betreft, het zijn de Benediktinessenabdijen met wie Hunnegem sinds de stichting in 1624 goede relaties onderhield. Het is daarom wel tekenend voor de trouw van de vrome monialen te Hunnegem dat zij meer dan anderhalve eeuw na haar stichting vanuit Atrecht dit klooster dankbaar in gebed blijven gedenken. Ook Douai wordt nog vermeld, de abdij van waaruit abdis Florence de Werquignœul haar bloeiende 17^e eeuwse reform op gang bracht.

Het kleine archiefstuk biedt dus meer dan een glimp van een 18^e eeuwse devotiepraktijk. Het weerspiegelt een bemoedigende trouw aan mensen en gemeenschappen die het mogelijk gemaakt hebben dat Hunnegem zich als Benediktinessenpriorij kon waar maken.

Tekst en kommentaar

- Voor syn Eminentie den bisschop 1 Communie 1 paternoster.
Bedoeld is de Aartsbisschop van Mechelen, Mgr. Joannes de Franckenberg († 1804). Het is slechts vanaf 29 november 1801 dat de priorij tot het bisdom Gent hoort.
- Voor den biechtvader 5 communien 5 paternosters
Mogelijks een monnik uit de St. Adriaansabdij. De laatst bekende biechtvader uit de abdij is Dom Hiëronymus Dequanter (1777).
- Voor de eerweerde moeder 5 communien 5 paternosters
Sinds 1789 was Cecile Bataille prioeres te Hunnegem.
- Voor den pastor 1 communie 1 paternoster
Pastoor van de Sint-Bartolomëuskerk te Geraardsbergen was toen Ildefons vanden Herweghe.

- Voor den proost van Affligem 1 communie 1 paternoster
Dit was Beda Regaus († 1808), schrijver van het bekende *Hafflighemum Illustratum*. In deel VII van dit werk schreef hij trouwens over Hunnegem.
- Voor Berghen 1 communie 1 paternoster
De communiteit te Bergen werd gesticht door Luik in 1640.
- Voor Naemen 1 Comm. 1 patern.
De Benediktinessenabdij van Namen werd gesticht door Florence de Werquignœul in 1613.
- Voor Aras 1 Comm. 1 patern.
Atrecht was het eerste klooster dat Florence de Werquignœul heeft gesticht. Het is vanuit dit klooster dat twee monialen, Anne Scudamore en Marie-Madeleine Desmasure, naar Geraardsbergen gestuurd worden om er de nieuwe stichting te Hunnegem aan te durven in 1624.
- Voor Dendermonde 1 Comm. 1 patern.
Hiermee is de stichting van Hunnegem te Dendermonde bedoeld. Het koninklijk patent dateert van 22 november 1661.
- Voor Douay 1 Comm. 1 patern.
De Benediktinessenabdij van Douai werd in 1604 gesticht.
- Voor S. Amants 1 Comm. 1 patern.
Werd na 1623 gesticht door abdis de Werquignœul. Hunnegem onderhield veel relaties met deze abdij. Een zuster van Hunnegem, Gertrude Duart, werd in 1661 abdis te St. Amands.
- Voor Ghillenghien 1 Comm. 1 paternoster
Gellingen of Ghislenghien werd reeds in 1128 gesticht. De kontakten tussen Hunnegem en Gellingen dateren van 1650. In 1688 sloot Hunnegem een gebedsvereniging met deze nobele abdij.

Anselm Hoste osb

UIT DE PRIORIJ

Aandacht :

Beste Oudleerlinge, vergeet de datum niet van de jaarlijkse vergadering ; diner te 13 u. stipt ! *20 juli*
Wie nog verlangt deel te nemen mag gerust storten op onze postrekening.

- Mogen wij aan degenen die hun lidgeld (100 fr.) nog niet betaald hebben vriendelijk vragen dit zo spoedig mogelijk te doen. Dit spaart ons tijd en onkosten. Lidgeld te innen per ontvangkaart vergt een verhoging van 20 %. Wil U daarom zo spoedig mogelijk in orde stellen. Dank !

P.R. 000.04865.46 Inrichting Priorij Hunnegem, 9500 Geraardsbergen.

Het Bestuur.

- Uit onze scholen niets dan goed nieuws.
Veel nieuwe leerlingen... het wordt maar klassen splitsen en lokalen zoeken ! De 500 reeds ver te boven ! Wij voorzien voor volgend schooljaar nog meer kandidaten, want in onze lagere zesdes zitten zo maar een zestigtal leerlingen. Het maximum dat ooit bereikt werd.

IN MEMORIAM

E. Z. MARIE-FRANÇOISE VAN DER MIJNSBRUGGE O.S.B.

*God kwam tot mij
in het schemerdonker van de avond
met de bloemen van mijn verleden
fris gehouden in zijn korf. (R.T.)*

Op Kerstmis 1973 ging zij van ons heen zoals zij geleefd had, stil en in volle overgave aan de Heer.

Als jonge vrouw gaf zij haar woord aan Jezus Christus, en in onopvallende trouw leefde zij in de kloostergemeenschap van Hunnegem, zoals de Heer en Zijn Lieve Moeder, haar inspirerende voorbeelden, niet gekomen zijn om gediend te worden maar om te dienen.

Zij luisterde als Jezus haar toesprak : « Wie mijn leerling wil zijn, neme zijn kruis op, elke dag, en volg mij », en zij nam Zijn uitnodigende roeping ter harte.

Als ziekte en pijn haar bovenmenselijk beproefden, putte zij kracht in haar gebed met haar medezusters, in het luisteren naar de stem van haar Lieve Heer aan Wie zij meermaals in volle vertrouwen haar leven aanbood als een offer voor de heiliging van de priesters.

Geroerd door haar onwrikbaar geloof en haar gevende offerbereidheid, dankte Mgr. Van Peteghem, Bisschop van Gent, in een vriendelijke brief om haar bezorgdheid om het welzijn van Gods volk.

Zuster Marie-Françoise werkte jarenlang in de keuken om zowel op gewone dagen als bij de zo feestelijke hoogdagen van de Priorijschool, ongekend en zonder grote woorden, haar steentje bij te dragen tot de familiale sfeer en de fijnverzorgde tafel.

Voor zichzelf vroeg zij niets, zij was maar blij als zij zich kon inzetten voor anderen, in stil, verborgen werk, zonder berekening, gegeven aan de Heer en aan de mensen die Hij op haar levensweg plaatste.

Wij die het geluk hadden haar te zien leven, zwijgend en dienend, vrij van elke knellende band met al wat voorbijgaat, trouw aan haar woord, altijd in de weer, wij danken de Heer voor haar gevend door het leven gaan.

In de nieuwsmedia zal over haar eenvoud en trouw, haar geloof en hoop, haar liefde voor God en mensen geen bericht verschijnen, maar wij hopen dat er nog veel zulke mensen als deze in Gods volk mogen werken en bidden. De waarden die Zuster Marie-Françoise beleefde zijn onvergankelijk en toch zo nodig voor het geluk van ons allen.

Haar hart gaf haar in de Heer te volgen in het engagement van het « *ora et labora* » van het Benedictijns leven, en « als 't God belieft » werd haar levensregel ; zulke religieuzen doen meer goed dan mensen kunnen bevroeden.

Dank U, Heer, onze God, voor het voorbeeld van deze eenvoudige zuster. Zij was echt « vrij » door Uw evangelie, zij gaf zichzelf naar Uw voorbeeld, wij missen haar, maar wij weten dat zij verder voor haar dierbare medezusters en de hele gemeenschap van leerlingen en oud-leerlingen en vrienden van de Priorijschool Hunnegem blijft zorgen bij U.

Help ons uitdragen wat zij ons naar Uw voorbeeld heeft voorgeleefd en wees haar vreugde en vrede.

Heilige Benedictus, haar grote patroon, nodig mensen uit om zoals Zuster Marie-Françoise, in bezinning en stilte, in gebed en werk, midden onder ons Onze Heer Jezus te brengen aan mensen die hunken naar de echte waarden van het leven, de Weg van Jezus Christus, de Waarheid van onwrikbare trouw, het leven van dienende liefde.

R. Ghijssels.

UIT DE OUD-LEERLINGENBOND

GEBOORTEN.

Wij zeggen welkom aan :

- Siska : 2e kindje van Dokter en Mw Van Cauwenberge-Hertegonne (Marina)
David : 1e kindje van Dhr en Mw De Mulder-Steenhoudt (Lena)
Ruth : 3e kindje van Dhr en Mw De Winter-D'Haese (Bernadette)
An : 1e kindje van Dhr en Mw Vantilborg-Herregodts (Linda)
Koen : 2e kindje van Dhr en Mw Steenhoudt-Borremans (Rita)
Krista : 2e kindje van Dhr en Mw V.D. Bossche-Spitaels (Josette)
Annemieke : 1e kindje van Dhr en Mw Pessemier-Praet (Emilia)
Luc : 3e kindje van Dhr Vande Lannote-Ascoop (Marie-Jeanne)
Elke : 3e kindje van Dhr De Temmerman-Daver (Marie-Claire)
Stefanie : 1e kindje van Dhr Mazé-Van Lierde (Anita)
Isabel : 3e kindje van Dhr en Mw Capelleman - Van De Maele (Paula)
An : 1e kindje van Dhr en Mw De Pril - Van Den Berge (Monique)
Olivier : 2e kindje van Dhr en Mw Bogaert - De Vuyst (Leentje)
An : 1e kindje van Dhr en Mw Ghijs-Leeman (Lydia)
Joris : 3e kindje van Dhr en Mw Troncquo-Ghijs (Rita)
Sybille : 1e kindje van Dhr en Mw De Wachtelaer - Van Eesbeeb (Annie)
Veerle : 1e kindje van Dhr en Mw Bronselaer-De Lens (Christine)
Arne : 3e kindje van Dhr en Mw Van Der Schueren - De Paepe (Magda)
Grietje : 1e kindje van Dhr en Mw Van Den Driessche - V. Der Mijsbrugge
(Marie-Paule)
Jan : 3e kindje van Dhr en Mw Goderis-Vermandere (Frieda)
Jeroen : 1e kindje van Dhr en Mw De Temmerman-Vanderdonckt (Beatrijs)
Frederique : 4e kindje van Dhr en Mw Godderis-Limbourg (Liliane)
Liesbeth : 2e kindje van Dhr en Mw Van Lierde-Haegeman (Claudine)

HUWELIJKEN.

Wij feliciteren :

- De Ro Jacqueline met Dhr A. Torrekens
Hijsselinckx Godelieve met Dhr M. Dehenau
Van Den Eycken Myriam met Dhr P. Dumont
Delbaer Marie-Rose met Dhr Ch. Ghijsbrecht
D'Herde Hilde met Dhr H. De Bruyn
Fostie Magda met Dhr L. Delvaux

Soetens Gisèle met Dhr Cl. Duville
V.D. Mijnsbrugge Noëlla met Dhr R. Baeyens
Van Der Linden Magda met Dhr G. Van Schoors
Petit Bernadette met Dhr Fr. Nierlich
Mortier Christine met Dhr. V. Van De Voorde
Fostie Annemie met Dhr. P. Vancayseele
Schotte Marie-Claire met Dhr G. De Pelsemaeker
Van Den Dooren Helena met Dhr A. Serlippens
Van Den Herreweghe Rita met Dhr D. Stranard
De Meyer Maria met Dhr R. Timmermans

OVERLIJDENS

Wij bidden voor :

Dhr K. Van Cauter, vader van onze oudleerlinge Anna
Mw Gallet, schoonzuster van Zr Anselma
Dhr E. Molderez, broeder van Zr Benoïte z.g.
Dhr R. De Weer, schoonbroeder van Mw De Weer-Walraet (Suzanne)
Dhr Chr. D'Haese, kleinzoon van onze oudl. Mw D'Haese-Van Trimpont
(Elisabeth)
Dhr Borremans, vader en grootvader van onze oudl. Thérèse en Mieke
Haegeman
Dhr De Bou, schoonvader van onze oudl. Mw De Bou-De Staercke (Betty)
en Mw De Bou-Waldraet (Anita)
Mw Van Liefveringhe, moeder van onze oudl. Denise
Mw Praet, schoonmoeder van onze oudl. Mw Praet - Van Wilder (Zita) en
grootmoeder van Mijo, Emilia en Greta Praet
Mej. Julienne Van Der Donck
Mej. M. Th. Van Den Herreweghe, zuster van onze oudl. Anna
Mw. Lagneau, schoonmoeder van onze oudl. Mw Lagneau-Hecq (Annette)
Dhr R. Stevens, echtgenoot van onze oudl. Mw Stevens - Van Der Schueren
(Louisa)
Dhr L. Cordier, vader van onze oudl. Marie-Paule
Mw De Clercq, grootmoeder van onze oudl. Myriam
Dhr Pijcke, schoonvader van onze oudl. Mw Pijcke-Ascoop (Lucie)
Dhr. F. De Weerd, echtgenoot van onze oudl. Mw De Weerd-Borremans
(Mimi) vader van onze oudl. Lutgart en Anne-Marie en schoonzoon
van onze voorzitter Mw Borremans-Cock (Elmire)
Dhr Van Der Stricht, vader van onze oudl. Marianne
Dhr Daver, schoonvader van onze oudl. Mw Daver-Walraet (Emilienne)
grootvader van onze oudl. Marie-Claire Daver
Mw Van Damme, moeder van onze oudl. Mw Van Damme - Van Der Donck
(Maria)

Mw Van Den Bosche, schoonmoeder van onze oudl. Mw Van Den Bossche-
De Roy (Madeleine) grootvader van Martine en Christine
Dhr M. Ritserveldt, vader van onze leerlinge Mia
Mw Van Pamel, moeder van onze oudl. Céleste, Hélène en Gudule
Mw Van Den Haute, moeder van onze oudl. Simone en Paula
Mw. Stockbroeckx, moeder en grootmoeder van onze oudl. Hubertine en
Lutgart
Dhr Durant, broeder van onze oudl. Nicole
Dhr Swinkels, schoonzoon van onze oudl. Mw Lefébure-De Boe (Yvonne)
Mw Deraedt-De Meter, oudl. Maria
Dhr De Bontridder, grootvader van onze oudl. Myriam, Ingrid en Karine
Mw Jansens-Van Londersele (Jeanne) oudl.
Dhr Reygaerts, schoonvader en grootvader van onze oudl. Mw Reygaerts-
Schrever (Magda)

HUNNEGEM

DE VRIJE MIDDELBARE MEISJESSCHOOL

VAN DE ZUSTERS BENEDICTINESSEN

TE GERAARDSBERGEN - GASTHUISSTRAAT 100

Tel. 054/41.41.40

Internaat — Half-Internaat — Externaat

Voorname christelijke opvoeding :
Hunnegems GROOTSTE bekommernis

DEGELIJK onderwijs : raadpleeg oud-leerlingen

KLEUTER- EN LAGER ONDERWIJS :
Gasthuisstraat 100 - Schoolstraat 63

LAGER SECUNDAIR ONDERWIJS :
Moderne afdeling - Latijn-Wiskunde

- De leerlingen die na de zesde willen stoppen met Latijn kunnen zonder enig probleem overschakelen naar de vijfde moderne, ook al hebben ze voor het vak Latijn niet de helft van de punten behaald.
- Wie de afdeling Latijn-Grieks verkiest, kan na de zesde van school veranderen, de keuze stelt zich immers maar bij de aanvang van de vijfde.

